

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αρ. Πρωτ.878/19.2.2019

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**ΑΠΟΦΑΣΗ
137/2018**

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 19.7.2017 και ώρα 10:30, προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Αθανάσιο Κουτρομάνο, πρόεδρο, Ξενοφώντα Μορώνη, αντιπρόεδρο και τα μέλη Καλλιόπη Διαμαντάκου, Δήμητρα Παπαδοπούλου, Νικόλαο Κιάο, Ευαγγελία Μήτρου και Γεώργιο Σαρειδάκη. Απόντα τα μέλη Βασίλειος Καραποστόλης και Γιώργος Πλειός τα οποία είχαν προσκληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η ενδεχόμενη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας από τον τηλεοπτικό σταθμό με τον διακριτικό τίτλο OPEN BEYOND (πρώην EPSILON TV), ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΑΕ, αναφορικά με την προσβολή προσωπικότητας και ιδιωτικού βίου προσώπου στη διάρκεια της εκπομπής «Annita.gr» της 26.6.2016. Ο έλεγχος έγινε κατόπιν καταγγελίας.

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε φάκελος με αριθμό 241/16.05.2017, ο οποίος χρεώθηκε στην ειδική επιστήμονα-νομικό Ρέα Λαμπροπούλου. Στη συνέχεια, ο ειδικός επιστήμονας-μηχανικός Κωνσταντίνος Αποστολάς συνέταξε την με αριθμό πρωτοκόλλου 324/ΕΣ/5.4.2017 έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης και η ειδική επιστήμονα-νομικός υπέβαλε στο ΕΣΡ την με αριθμό πρωτοκόλλου 470/ΕΣ/25.5.2017 νομική της εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, για λογαριασμό της λειτουργούσης τον σταθμό ως άνω εταιρείας παρέστη η πληρεξουσία δικηγόρος της Μαρία Κωστοπούλου και ο Μάκης Γιομπαζολιάς ο οποίος προσήλθε αυτόκλητος και προτάθηκε από την εγκαλουμένη να εξετασθεί ως μάρτυς, πράγμα που έγινε. Ερωτηθείσα από τον

Πρόεδρο η πληρεξουσία δικηγόρος της εγκαλουμένης δήλωσε ότι γνωρίζει το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβε δε τον λόγο και ανέπτυξε τους ισχυρισμούς της. Ζήτησε στη συνέχεια -και η Ολομέλεια δέχτηκε- να της παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση εγγράφου υπομνήματος μέχρι και την 31.7.2017 και ώρα 14.00 και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Ο σταθμός κατέθεσε στη Γραμματεία το με αριθμό πρωτοκόλλου 4038/31.7.2017 υπόμνημά του.

Την 12.11.2018 και ώρα 11.00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου. Συγκροτήθηκε από τα αυτά ως άνω (παρόντα και τη συζήτηση) μέλη πλην των: Δ. Παπαδοπούλου και Ε. Μήτρου (οι οποίοι απουσίαζαν αν και είχαν κληθεί). Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Βαρβάρα Χαραλαμπίκη, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ. Η Ολομέλεια, αφού παρακολούθησε την επίμαχη ροή προγράμματος και άκουσε την ειδική επιστήμονα-νομικό Ρ. Λαμπροπούλου, που είχε ορισθεί από τον Πρόεδρο, εισηγήτρια:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

I. Νομικό Μέρος

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Ανεξάρτητη Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασεως και την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων. Ο άμεσος αυτός έλεγχος του κράτους έχει σκοπό, μεταξύ των άλλων, την προστασία της αξίας του ανθρώπου, την προστασία της παιδικής ηλικίας και νεότητας και την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.
2. Το άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος καθιερώνει ως πρωταρχική υποχρέωση της πολιτείας τον σεβασμό και την προστασία της αξίας του ανθρώπου.
3. Το άρθρο 5 παρ. 2 του Συντάγματος αναφέρει ότι: «όλοι όσοι βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια απολαμβάνουν την απόλυτη προστασία της ζωής, της τιμής και της ελευθερίας τους».
4. Το άρθρο 9 παρ. 1 εδ. β' του Συντάγματος ορίζει ότι η ιδιωτική και οικογενειακή ζωή του ατόμου είναι απαραβίαστη.

5. Κατά το άρθρο 106 παρ. 2 του Συντάγματος «η ιδιωτική οικονομική πρωτοβουλία δεν επιτρέπεται να αναπτύσσεται σε βάρος της ελευθερίας και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας ή προς βλάβη της εθνικής οικονομίας».
6. Κατά το άρθρο 1 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (που έχει νομική ισχύ επί τη βάση της Συνθήκης της Λισαβόνας, άρ. 6 της ΣΕΕ) η ανθρώπινη αξιοπρέπεια είναι απαραβίαστη. Πρέπει να είναι σεβαστή και να προστατεύεται.
7. Το Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα (Ν. 2462/1997), στον πρόλογό του αναφέρεται στην «αναγνώριση της εγγενούς αξιοπρέπειας και των ίσων και αναφαίρετων δικαιωμάτων όλων των μελών της ανθρώπινης κοινωνίας», ενώ στο άρθρο 17 παρ. 1 ορίζει ότι «κανείς δεν υπόκειται σε αυθαίρετες ή παράνομες παρενοχλήσεις της ιδιωτικής του ζωής, της οικογένειας, της κατοικίας ή της αλληλογραφίας του ούτε σε παράνομες προσβολές της τιμής και της υπόληψης του».
8. Το Ν.Δ. 53/1974, που κυρώνει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου-ΕΣΔΑ, αναφέρει στο άρθρο 8 παρ. 1 ότι: «παν πρόσωπον δικαιούται εις τον σεβασμόν της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και της αλληλογραφίας του».
9. Ο Ν. 2328/1995 στο άρθρο 3 παρ. 1 περ. β' αναφέρει ότι «οι κάθε είδους εκπομπές (συμπεριλαμβανομένων και των διαφημίσεων) που μεταδίδουν οι ραδιοφωνικοί και τηλεοπτικοί σταθμοί πρέπει να σέβονται την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, τον ιδιωτικό και οικογενειακό βίο, την επαγγελματική, κοινωνική, επιστημονική, καλλιτεχνική, πολιτική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου ή στοιχεία επαρκή για τον προσδιορισμό του οποίου μεταδίδονται».
10. Το άρθρο 1 παρ. 8 του Ν. 3592/2007 ορίζει ότι «η παροχή ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών και η εκπομπή ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων εξυπηρετούν την κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και τηλεόρασης, την πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας και ιδίως το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15 του Συντάγματος».
11. Κατά το άρθρο 3 παρ. 1 του Ν. 4173/2013 (που τροποποιήθηκε με το Ν. 4324/29.4.2015 που επανιδρύει την ΕΡΤ και ισχύει και για την ιδιωτική τηλεόραση κατ' εφαρμογή του άρθρου 3 παρ. 1α του Ν. 2328/1995): «οι ραδιοφωνικές και

τηλεοπτικές εκπομπές της ΕΡΤ Α.Ε. καθώς και το περιεχόμενο των διαδικτυακών ιστοτόπων της, εμπνέονται από τα ιδανικά της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της αξίας του ανθρώπου, της προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου, της εθνικής ανεξαρτησίας, της ειρήνης και της συνεργασίας των λαών».

12. Κατά το άρθρο 3 παρ. 1 του Κανονισμού 2/1991 του Ε.Σ.Ρ περί ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων, ο οποίος ισχύει για τις ψυχαγωγικές εκπομπές, τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται στις εκπομπές πρέπει να απολαμβάνουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.

13. Τέλος, κατά τα στοιχεία β και ε της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 2863/2000, το ΕΣΡ ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και επιβάλλει τις από το άρθρο 4 του Ν. 2328/1995 προβλεπόμενες κυρώσεις.

Η έννοια της προσωπικότητας ορίζεται ως ενότητα σωματικών, ηθικοψυχικών και πνευματικών στοιχείων, είναι έννοια δυναμική αφού διαμορφώνεται μέσω της ενεργούς συμμετοχής του ατόμου στην κοινωνία βίου, δράσεων, αξιών και ιδεών με τα υπόλοιπα μέλη της κοινωνίας και ότι έκφραση του δικαιώματος της προσωπικότητας αποτελούν η τιμή και υπόληψη κάθε ανθρώπου η οποία αντικατοπτρίζεται στην εκτίμηση και αξία που αποδίδεται σε αυτόν από τους συνανθρώπους του. Προσβολές του ιδιωτικού βίου θεωρούνται οι επεμβάσεις με τις οποίες παραβιάζονται τα όρια αυτού, όπως είναι η αποκάλυψη πτυχών της ιδιωτικής ζωής από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Σφαίρα του ιδιωτικού βίου είναι ο χώρος που αυτοπροσδιορίζει κάθε άτομο, προκειμένου να ασκεί μέσα σε αυτόν τις προσωπικές και οικογενειακές του δραστηριότητες απερίσπαστο από παρεμβάσεις και παρενοχλήσεις τρίτων. Εξάλλου η ελευθερία της έκφρασης και ιδιαίτερα του πληροφωρείν και πληροφωρείσθαι δεν περιλαμβάνει και την ελευθερία διάδοσης πληροφοριών που ανάγονται στην απαραβίαστη σφαίρα της ιδιωτικής ζωής (ΣτΕ 3545/2002, ΠΠΡ ΑΘ 7036/2002). Ως εκ τούτου, ο ιδιωτικός βίος προσβάλλεται οσάκις με την προβολή έρχονται στη δημοσιότητα στοιχεία της ιδιωτικής ζωής του προσώπου. Απαραίτητο στοιχείο για να υπάρξει προσβολή της προσωπικότητας ενός ατόμου είναι η αποκάλυψη της ταυτότητας του είτε άμεσα, είτε με παρουσίαση τόσων στοιχείων, ώστε να επαρκούν για την εξατομίκευσή του. Η επάρκεια των

προβαλλόμενων στοιχείων κάνουν εντοπίσιμη την ταυτότητα του ατόμου στο πλαίσιο ενός μικρού κύκλου προσώπων (ΣτΕ 3336/2007) καθώς και στον κύκλο της οικογένειας, των γνωστών του, της πόλης ή του νομού του (ΣτΕ 3635/2015). Για να θεωρηθεί πάντως ότι λαμβάνει χώραν προσβολή της τιμής και υπόληψης κάποιου ατόμου, θα πρέπει να υπάρχει ευθεία αναφορά σε αυτό κατά τρόπο που να μην υπάρχει αμφιβολία για την ταυτοποίησή του (ΑΠ 1005/2005 και ΑΠ 167/2008).

II. Πραγματικό Μέρος

Από τα έγγραφα του φακέλου, την παρακολούθηση της επίμαχης ροής προγράμματος, την κατάθεση του μάρτυρος που εξετάστηκε κατά η συζήτηση της υπόθεσης και τους ισχυρισμούς της εγκαλουμένης (προβληθέντες προφορικός και εγγράφως), προκύπτουν τα εξής: Στην εκπομπή «Annita.gr» της 26.6.2016 που μεταδόθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό EPSILON TV (νυν OPEN BEYOND) ώρα 17.00' η παρουσιάστρια ανέφερε αρχικώς ότι επρόκειτο να συζητήσει με καλεσμένη γυναίκα η οποία θα μιλούσε «για το μεγάλο έρωτά της με μοναχό και μετά παπά Ιάκωβο». Στην αρχή προβάλλεται ένα σύντομο βίντεο όπου «η κα. Χρυσάνθη» διηγείται ότι είχε πλατωνική σχέση με τον ιερέα για 2 χρόνια, ότι μετά η σχέση ολοκληρώθηκε, ότι ο ιερέας πήγε στο στρατό, ότι υπήρξε άλλη γυναίκα στη ζωή του, ότι έχει καιρό να τον δει και δεν μπορούσε να ελέγξει το συναίσθημα της. Μετά την προβολή του βίντεο γίνεται συζήτηση στο στούντιο μεταξύ της παρουσιάστριας και της «κας Χρυσάνθης». Η καλεσμένη αναφέρει ότι ο μοναχός είχε πυρόξανθα μαλλιά κι ότι ήταν 8 χρόνια μικρότερος της. Μετά έγινε ιερέας και η Χρυσάνθη δήλωνε ότι ήταν αδελφή του. Μετά τον «απόλυτο έρωτα», η Χρυσάνθη έζησε για 10 χρόνια στην κόλαση. Έχασε τη δουλειά της, το σπίτι και την οικογένεια της (ήταν παντρεμένη και μητέρα τριών παιδιών). Ο μοναχός ήταν σε απομόνωση για ένα μήνα και μετά έγινε στρατιωτικός ιερέας. Άρχισε να φλερτάρει με άλλες γυναίκες, να την δέρνει και να την ταπεινώνει. Σύμφωνα με τα λεγόμενα της κας Χρυσάνθης, είχε σχέση με τον ιερέα για 11 χρόνια, ενώ χώρια είναι εδώ και 3 χρόνια. Τώρα η ίδια έχει πάρει διαζύγιο και είναι σε δικαστική αντιδικία με τον ιερέα ο οποίος τώρα είναι 43 ετών. Η «κα. Χρυσάνθη» δήλωσε επίσης ότι ο ιερέας πήρε από την τράπεζα 30.000 ευρώ που της ανήκαν και ότι πούλησε το αυτοκίνητο της.

Υπό τα δεδομένα αυτά, είναι σαφές ότι στην κρινόμενη εκπομπή, δόθηκαν τόσα στοιχεία για το πρόσωπο του «στρατιωτικού ιερέα» στον οποίο η συζήτηση αναφερόταν, ώστε η ταυτότητα του προέκυπτε πλήρως τουλάχιστον στον κύκλο των γνωστών και των συγγενών του.

III. Υπαγωγή

Υπό τα εκτεθέντα, καθίσταται σαφές ότι η εγκαλούμενη εταιρεία, δια της προστηθείσας από αυτήν δημοσιογράφου, παραβίασε εκ προθέσεως τις αναφερόμενες στο νομικό μέρος της παρούσας διατάξεις. Επομένως, πρέπει να επιβληθεί στην εγκαλούμενη εταιρεία διοικητική κύρωση και δη εκείνη του προστίμου.

Περαιτέρω, με βάση τη βαρύτητα της παραβάσεως, το κοινώς γνωστό μερίδιο τηλεθέσεως του συγκεκριμένου τηλεοπτικού σταθμού και το γεγονός ότι η εγκαλουμένη υπήρξε πολλαπλώς υπότροπη (και) κατά το πρόσφατο παρελθόν για παραβάσεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας (όπως προκύπτει από τα τηρούμενα στο ΕΣΡ στοιχεία), κρίνεται ότι το επιβλητέο πρόστιμο είναι εκείνο των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ ΤΟ ΕΣΡ

Δέχεται ότι ο σταθμός της εγκαλουμένης παραβίασε τη ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία ως προς την υποχρέωση σεβασμού της προσωπικότητας και του ιδιωτικού βίου κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό, ταύτα δε έπραξε εκ προθέσεως.

Επιβάλλει στην εταιρεία με την επωνυμία ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΑΕ, ιδιοκτήτρια του τηλεοπτικού σταθμού OPEN BEYOND (πρώην EPSILON TV) την διοικητική κύρωση του προστίμου των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ.

Κατά το άρθρο 4 παρ. 3 του Ν. 2328/1995, όπως έχει μετά την δια του άρθρου 23 παρ. 5 εδ. β' του Ν. 3166/2003 αντικατάστασή του, η παρούσα απόφαση κατά την προαναφερόμενη κύρωση, είναι εκτελεστική κατά:

1. Της εταιρείας ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ Α.Ε., που εδρεύει στο Μαρούσι Αττικής, στην οδό Στουντίου 10-12, με ΑΦΜ 094249653, Δ.Ο.Υ. ΦΑΕ Αθηνών.
2. Του Ιωάννη Καλημέρη του Εδουάρδου, κατοίκου Π. Ψυχικού, στην οδό Σερεπετζή 11β, με ΑΦΜ 028125760, Δ.Ο.Υ. Ψυχικού, ως νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 12^η Νοεμβρίου 2018 και δημοσιεύτηκε την 7^η Μαρτίου 2019.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΥΤΡΟΜΑΝΟΣ

ΒΑΡΒΑΡΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΑΚΗ